

LATINA PRO KRBČA09 A RLB110 – HODINA I.

I. CO JSME JIŽ PROBRALI:

Substantivní deklinace: vzory 1–5 deklinace

Slovesné konjugace: indikativy prézenta, futura 1. a 2., perfekta, plusquamperfekta
konjunktivy prézenta, imperfekta

Participia – prézenta aktiva, perfekta pasiva

Infinitivy – přítomní aktivní a pasivní, perfektní aktivní a pasivní

Adjektiva – tvoření, stupňování

Adverbia – tvoření, stupňování

Číslovky – pasivní rozpoznání základních a řadových číslovek

Hlavní věty konjunktivní

přání splnitelné v přítomnosti – konjunktiv prézenta

Utinam omnia bene eveniant! Kéž všechno dobře dopadne!

přání nesplnitelné v přítomnosti – konjunktiv imperfekta

Utinam adhuc viveret! Kéž by ještě žil!

ireálný děj v přítomnosti – konjunktiv imperfekta

Si studerem, bene esset. Kdybych se učil, bylo by dobře.

rozkaz, zákaz, výzva – konjunktiv prézenta

Sit tibi terra levis! Budiž ti země lehká!

Vedlejší věty žadací a účelové

pokud je v hlavní větě čas hlavní, ve vedlejší je konjunktiv prézenta

Oro, ut id facias.

pokud je ve větě hlavní čas vedlejší, následuje ve vedlejší konjunktiv imperfekta

Orabam, ne id faceres.

Cum historicum

vyjádření dvou dějů, které v minulosti probíhaly současně

Cum domum venirem, pluebat.

Vazba dvojího akuzativu, případně nominativu

Puto eum sapientem. – Bruna pulcherrima civitas appellatur.

Akuzativ s infinitivem

Videbam patrem domum venire.

Sentit se aegrotum esse.

Vedlejší věty indikativní vyjadřující předčasnost

vztažné: Qui examen non fecerant, linguam Latinam studere non potuerunt.

důvodové: Quia examen feceram, linguam Latinam studere potui.

podmínkové: Si examen non fecero, ex schola repudiabor.

časové: Cum linguam Latinam studuero, valde gaudebo.

II. CO SE JEŠTĚ NAUČÍME?

Slovesné tvary: Konjunktivy perfekta a plusquamperfekta

Opisné konjugace futura

Infinitiv futura aktiva a pasiva

Substantivní tvary: Supinum 1. a 2.

Gerundium

Participia futura aktiva a pasiva (gerundivum)

Consecutio temporum (souslednost časů) – pravidla pro používání konjunktivů ve větách vedlejších

Ablativ absolutní

Vazba nominativu s infinitivem

III. CO BUDETE (HYPOTETICKY) SCHOPNI NA KONCI KURZU PŘELOŽIT?

Isidori Hispalensis Episcopi Etymologiarum sive Originum Liber I

c. 41: De historia

Historia est narratio rei gestae, per quam ea, quae in praeterito facta sunt, dinoscuntur. Dicta autem Graece historia ἀπὸ τοῦ ἱστορεῖν, id est a videre vel cognoscere. Apud veteres enim nemo conscribebat historiam, nisi is, qui interfuisset, et ea, quae conscribenda essent, vidisset. Melius enim oculis, quae fiunt, deprehendimus, quam quae auditione colligimus. Quae enim videntur, sine mendacio proferuntur. Haec disciplina ad grammaticam pertinet, quia quidquid dignum memoria est, litteris mandatur. Historiae autem ideo monumenta dicuntur, eo quod memoriam tribuant rerum gestarum. Series autem dicta per translationem a sertis florum invicem comprehensarum.

ISIDOR ZE SEVILLY, *Etymologiae* I-III. Překlad a poznámky Daniel Korte, úvodní studie Jan Kalivoda. Praha: Oikúmené, 2000, s. 182-185.

Gesta Romanorum

Cap. 36: De eo, qui nomen suum perpetuare voluit.

Valerius narrat, quod quidam nobilis sapientem consuluit, quomodo posset nomen suum perpetuare. Respondit, quod si virum illustrem occideret. Quo audito Philippum, Alexandri patrem, occidit, ut nomen acquireret sibi. Sed ille misera morte mortuus est.